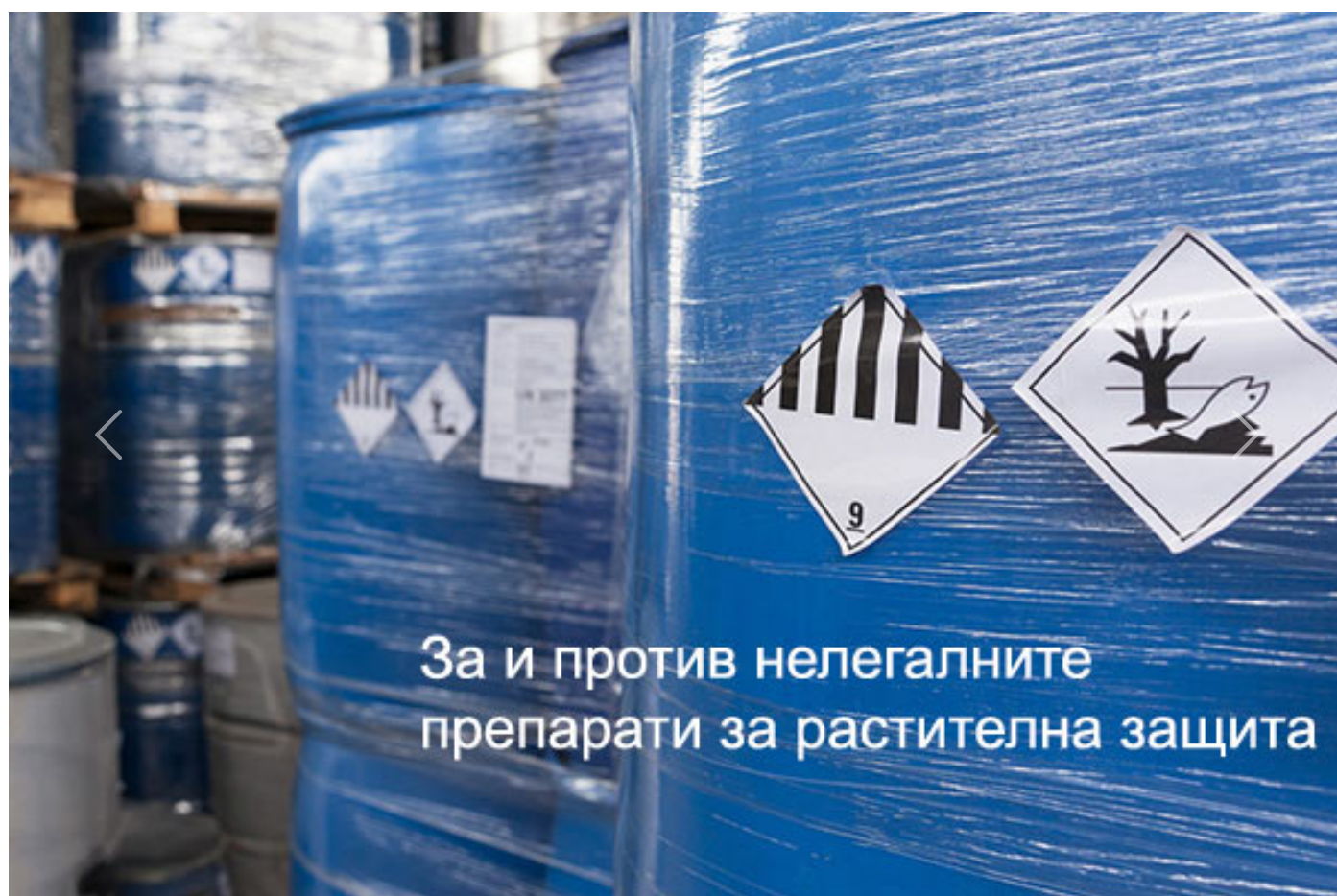

Kriminalizacija nezakonitog uvoza i trgovine PPP-ovima koji nisu odobreni za uporabu nije svima po volji

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 16.02.2021 Брой: 2/2021

Komentar Emila Ivanova

Vrlo vrijedna misija – unijeti transparentnost u trgovinu sredstvima za zaštitu bilja u Bugarskoj – konačno je ugledala svjetlo dana, primijećena je na najvišoj razini upravljanja i na putu je (nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona) da dobije pravnu zaštitu i regulirane mehanizme za suzbijanje nezakonite i nelojalne konkurencije.

Što se, međutim, događa nakon ovog ključnog događaja? Umjesto da svjedočimo općoj radosti i zadovoljstvu zbog pobjede zdravog razuma i pragmatičnog pristupa, zbog pobjede u interesu cjelokupnog društva – trgovaca pesticidima, poljoprivrednih proizvođača, potrošača, čemu dodajemo čisto ekološke učinke – suočavamo se s apsurdnim nagađanjima, ozloglašanim bugarskim skepticizmom, ovisnostima i insinuacijama, teatralnim držanjem i smiješnim tvrdnjama...

Budući da je aktualno pitanje – blokiranje kanala za zlouporabu krivotvorenim i neovlaštenim pesticidnim proizvodima – postalo žarište posebne pozornosti određenih osoba koje pokazuju hiperaktivnost, uglavnom na društvenim mrežama, protiv ove posebno važne odluke Vijeća ministara u korist legalnog poslovanja, pokušat ću nepristrano odgovoriti barem na dio onih nezadovoljnih novom situacijom.

Samo jedna činjenica. Kao rezultat inspekcija u sklopu međunarodne operacije SREBRNA SJEKIRA V, koordinirane od strane Europol-a i OLAF-a, u našoj je zemlji prošle godine zaplijenjeno više od 25 tona ilegalno uvezenih sredstava za zaštitu bilja. Otvorena je tajna da je jedna od kanala za ovaj neregulirani uvoz Turska. Ovo se čini dovoljno jakim razlogom da neki od naših poljoprivrednih poduzetnika, zabrinuti za zdravlje naših sunarodnjaka, uporno pitaju zašto, ako su sredstva za zaštitu bilja iz Turske štetna, nastavljamo uvoziti povrće i voće odande.

Na prvi pogled ova je pozicija u dovoljnoj mjeri logična. No je li to doista tako? Uzet ću povrće kao primjer, budući da ono ima važniju ulogu i udio od voća u prehrambenom lancu. Ni na koji način ovaj izbor ne znači da se voće zanemaruje; činim to kako ne bismo skrenuli s glavnog cilja. Dakle. U svojstvu vanjske granice EU, Bugarska ima posebno odgovornu ulogu. U ovom slučaju, bugarska fitosanitarna kontrola na graničnim prijelazima s Turskom je na vrlo visokoj razini – kako sa stajališta stručne ekspertize, tako i sa stajališta tehničke opremljenosti. Sve dolazne pošiljke povrća prate se pod povećalom. Procjene i analize su sveobuhvatne i detaljne – zdravstveno stanje, prisutnost karantenskih i invazivnih štetnika, preostale količine pesticida, itd. Bugarski potrošač nema nikakvog razloga za brigu. Barijera protiv kršenja fitosanitarnih zahtjeva pouzdan je alat za upravljanje rizicima, za zaustavljanje svakog odstupanja od strogih zahtjeva EU!

S druge strane, treba podsjetiti da je Turska vrlo veliki proizvođač povrtnih kultura (i voća, naravno). Značajan dio te proizvodnje izvozi se u Rusiju i EU – na velika tržišta, na tržišta s visokim granicama, na osjetljiva tržišta s ogromnim zahtjevima u pogledu ove delikatne i kvarljive robe. A u Turskoj, bez obzira na činjenicu da nije članica EU, na snazi su stroga pravila o uporabi sredstava za zaštitu bilja. Kvaliteta turskog povrća je neupitna!

Naši farmeri i poljoprivredni poduzetnici tvrde s visokim stupnjem sigurnosti da su u Turskoj sredstva za zaštitu bilja mnogo puta jeftinija od pesticida koji se legalno nude i prodaju na bugarskom tržištu. Takva tvrdnja je

daleko od istine! Multinacionalne tvrtke u agro-kemijskoj industriji prodaju svoje proizvode po približno istim cijenama na različitim regionalnim tržištima diljem svijeta. Ako postoje odstupanja, ona su zanemarivo mala. Cilj ove politike je spriječiti špekulacije i ilegalni izvoz.

Postoji granica nakon koje nekompetentnost postaje nepodnošljiva, čak i za društvo poput našeg. Poanta je u tome da kada se sredstvo za zaštitu bilja pojavi na "crnom" tržištu u našoj zemlji po cijeni 2–3 puta nižoj od istog proizvoda koji se legalno distribuira u Bugarskoj, to je siguran pokazatelj prijevare, nezakonite proizvodnje bez ikakvog traga o podrijetlu, sadržaju i kvaliteti. Drugim riječima: pazite, nude vam čisti krivotvorinu!

Zabrinuti jadikovci nad nezavidnom sudbinom bugarskih povrtlara pretjeruju u svojoj želji da glasno objave javnosti da se domaći proizvođači povrća gnječe sa svih strana. S jedne strane – prisiljeni su kupovati skupa i pretjerano skupa sredstva za zaštitu bilja. S druge strane – jeftino tursko (kao i grčko i sjevernomakedonsko) povrće, uvezeno u našu zemlju ponekad s plaćenim carinama, ponekad bez, torpedira tržište, uništava svaki pokušaj bugarskih proizvoda da se probije...

I u ovoj banalno popularnoj tezi postoji jasan pokazatelj visokog stupnja netočnosti, tendencije zamjene stvarne stvarnosti mitovima i legendama. Jer u bugarskoj povrtlarskoj proizvodnji postoji paradoksalan anahronizam i neravnoteža. Bez obzira na činjenicu da je ovaj važan podsektor posljednjih godina bio meta vrlo značajnih finansijskih sredstava za potporu u okviru različitih programa i strateških smjerova, proizvodnja stalno opada, a trend, na našu najveću žalost, ima stabilne parametre. Ovaj naš lokalni fenomen (nastavljati sipati u bačve bez dna) zahtijeva dubinsku studiju, koju politička klasa i administrativna institucija – Ministarstvo poljoprivrede, hrane i šumarstva – ne može ili ne želi, ili oboje, pokrenuti! Svatko tko je barem površno upoznat s problematičnim postojanjem naše povrtlarske proizvodnje svjestan je da ovo nije besposleno čavrljanje pod šipakom, već živa stvarnost. Politika koja se temelji isključivo na činu trošenja nekog novca je sebična i ne funkcionira!

Turska u svakom slučaju nije ni na koji način kriva za činjenicu da je bugarska povrtlarska proizvodnja skupa, neisplativa, niskog prinosa i nekonkurentna...